

De Effectiviteit van een Emotionele Werkgeheugentraining bij Patiënten met een Posttraumatische Stress Stoornis

Gepubliceerd: 21-04-2016 Laatste bijgewerkt: 14-04-2024

De behandelrespons bij patiënten met PTSS is niet altijd hoog. De nonrespons kan wel oplopen tot ruim 50%. Beperkingen in het cognitief functioneren zijn mede van invloed op de nonrespons. Het is van belang om technieken te ontwikkelen die het...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON42135

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Emotionele Werkgeheugentraining bij PTSS

Aandoening

- Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

PTSS en cognitieve problemen, PTSS en problemen met het geheugen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Stichting Centrum '45

Overige ondersteuning: door Stichting Centrum '45

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: cognitieve training, emotionele werkgeheugentraining, PTSS

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn het niveau van het verbale werkgeheugen en de subjectief ervaren cognitieve klachten. Het verbale werkgeheugen wordt gemeten met de Verbale Leer en GeheugenTest, de Reading Span Test, de STROOP taak en de subtest Digit Span-Backward en Sequencing uit de WAIS-IV. De Subjectief ervaren cognitieve klachten worden gemeten met de Brief Symptom Inventory * subschaal Cognitieve Problemen.

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten zijn het beloop van de PTSS-symptomen, gemeten met de PTSS-Checklist, en de drop-out ratio.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Een consistente bevinding in onderzoek naar cognitieve beperkingen bij PTSS is dat er sprake is van problemen met verbaal geheugen, executief functioneren en volgehouden aandacht bij patiënten met PTSS. Recent onderzoek wijst zelfs uit dat problemen in het verbale geheugen bij PTSS de nonrespons op een traumabehandeling vergroot.

In deze studie wordt gekeken of cognitieve klachten voorafgaand aan een traumabehandeling kunnen worden verminderd met een cognitieve training die gericht is op het verbeteren van het werkgeheugen bij mensen met PTSS; de zogenaamde emotional working memory training.

De hypothese luidt: Een interventie waarin een emotionele werkgeheugentraining wordt aangeboden, is effectiever in het verminderen van cognitieve problemen bij PTSS dan een cognitieve training die alleen gericht is op de waarneming.

Doel van het onderzoek

De behandelrespons bij patiënten met PTSS is niet altijd hoog. De nonrespons kan wel oplopen tot ruim 50%. Beperkingen in het cognitief functioneren zijn mede van invloed op de nonrespons. Het is van belang om technieken te ontwikkelen die het cognitief functioneren verbeteren en daarmee de behandelrespons bij de relatief laag-responsieve groep kunnen vergroten. Het doel van deze studie is om te bepalen of de emotionele werkgeheugentraining, voorafgaand aan de geïndiceerde traumabehandeling, helpt in het verbeteren van het cognitief functioneren en het verminderen van PTSS-symptomen bij patiënten met PTSS.

Onderzoeksopzet

Het betreft een interventiestudie, dubbelblind placebo gecontroleerd onderzoek met een parallele interventie

Onderzoeksproduct en/of interventie

Beide groepen ontvangen een online computergestuurde training die 14 dagen duurt, verdeeld over 3 weken. De training duurt 20 a 30 minuten per keer en de placebotraining duurt precies 20 minuten. Groep 1 ontvangt de emotionele werkgeheugentraining en groep 2 ontvangt een neutrale placebotraining gericht op de waarneming.

Inschatting van belasting en risico

Er vinden 3 metingen plaats waarvoor de proefpersoon naar de behandellocatie dient te komen. Deze afspraken duren respectievelijk 1,5 uur en 1 uur.

De cognitieve training kan thuis op de computer worden uitgevoerd en dient 14 dagen, verdeeld over 3 weken te worden gevolgd. De training duurt 20 a 30 minuten per keer en de placebotraining duurt precies 20 minuten per keer.

Buiten de tijdsinvestering om, zijn er geen negatieve gevolgen bekend over deelname aan de training bij deze doelgroep. De interventie vindt tijdens de wachtlijstperiode plaats waarin op dat moment geen andere interventie plaats zou vinden.

De meerwaarde van deze studie is dat het een eerste stap is in het zoeken naar cognitieve interventietechnieken die de behandelrespons op de voorgeschreven traumabehandeling kunnen vergroten.

Contactpersonen

Publiek

Stichting Centrum '45

Rijnzichtweg 35
Oegstgeest 2342 AX
NL

Wetenschappelijk

Stichting Centrum '45

Rijnzichtweg 35
Oegstgeest 2342 AX
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Zie onderzoeksvoorstel 2.1 In- & exclusiecriteria;Inclusiecriteria

- * Patiënt is 18 jaar of ouder
- * Er is sprake van een PTSS-diagnose volgens de CAPS-5
- * Er is sprake van subjectief ervaren cognitieve klachten, gemeten met de CAPS-5; op het item Concentratieproblemen scoort patiënt minimaal 2 (matig/ duidelijk aanwezig)
- * Nederlands is de moedertaal van patiënt

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Exclusiecriteria

- * De patiënt is ongeletterd
- * De hoofddiagnose vereist zorg in een andere setting

* Er is sprake van een ernstige, eerste zorg vereisende psychotische stoornis, depressieve stoornis (i.e. met psychotische kenmerken en/of ernstige suïcidaliteit) of middelenafhankelijkheid volgens de MINI+

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Dubbelblind
Controle:	Placebo
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	29-06-2016
Aantal proefpersonen:	32
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	21-04-2016
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL50844.058.15